

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 17 stycznia 2025 r.

Poz. 459

UCHWAŁA NR 246.XXVI.2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KATOWICACH

z dnia 30 grudnia 2024 r.

**w sprawie uchwały Nr X/99/2024 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 28 listopada 2024 r.
w sprawie udzielenia przez Gminę Tarnowskie Góry zwolnień z podatku od nieruchomości
stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną**

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 z późn. zm.) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.)

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uchwała, co następuje:

§ 1. Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr X/99/2024 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie udzielenia przez Gminę Tarnowskie Góry zwolnień z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną **w części** dotyczącej:

- § 5 ust. 1 pkt 1 lit. a),
- § 7 ust. 3 pkt 1,

- pkt 3 dokumentów do załącznika o zgłoszeniu zamiaru korzystania z regionalnej pomocy inwestycyjnej określonych w Załączniku nr 1 do uchwały z powodu **istotnego naruszenia** art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.) oraz art. 7 ust. 3 w związku z art. 20d ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.) a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1387 z późn. zm.) polegającego na:

- ustaleniu warunku udzielenia zwolnienia od nieposiadania zaległości wobec budżetu miasta w dniu dokonania zgłoszenia oraz dodatkowo w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zacznie obowiązywać zwolnienie,

- postanowieniu o utracie zwolnienia w przypadku posiadania w okresie obowiązywania zwolnienia ponad dwumiesięcznej zwłoki w regulowaniu należności wobec budżetu miasta,

- zobowiązaniu do złożenia oświadczenia potwierdzającego brak zaległości z tytułu podatków i opłat stanowiących dochody budżetu Miasta Tarnowskie Góry, w tym realizowanych przez Urzędy Skarbowe, co w sposób jednoznaczny odwołuje się do cech podatnika i wychodzi poza cechy stawiane nieruchomości, której zwolnienie dotyczy.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr X/99/2024 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie udzielenia przez Gminę Tarnowskie Góry zwolnień z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach 4 grudnia 2024 roku.

W dniu 19 grudnia 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że przedmiotowa uchwała, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 z późn. zm.), podlega nadzorowi Izby i uchwałą Nr 234.XXV.2024 wszczęło w stosunku do niej postępowanie nadzorcze.

Badanie nadzorcze przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium w dniu 30 grudnia 2024 roku, o terminie którego powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mają prawo uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. W posiedzeniu Kolegium uczestniczyli upoważnieni przedstawiciele miasta Tarnowskie Góry.

Kolegium Izby prowadząc postępowanie nadzorcze, stwierdziło w części badanej uchwały istotne naruszenie prawa, określone szczegółowo w § 1 niniejszej uchwały. Kolegium podjęło uchwałę w następstwie dokonanych następujących ustaleń faktycznych i prawnych:

Rada Miejska w Tarnowskich Górach na sesji w dniu 28 listopada 2024 r. podjęła uchwałę Nr X/99/2024 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach w sprawie udzielenia przez Gminę Tarnowskie Góry zwolnień z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną. Przedmiotową uchwałę, jak wynika z jej podstawy prawnej, podjęto między innymi na podstawie przepisów art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 7 ust. 3 i art. 20b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.) oraz § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1387 z późn. zm.).

W tym stanie rzeczy, Kolegium Izby postanowiło, że badanie nadzorcze przedmiotowej uchwały należy przeprowadzić mając na uwadze przywołane przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz wskazanego rozporządzenia Rady Ministrów z 9 stycznia 2015 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, stwierdziło, że badaną uchwałą Rada Miejska w Tarnowskich Górach postanowiła zwolnić od podatku od nieruchomości budynki, budowle położone na terenie Gminy Tarnowskie Góry, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, na których zrealizowano inwestycję początkową wraz z utworzeniem nowych miejsc pracy lub inwestycję początkową na rzecz nowej działalności gospodarczej wraz z utworzeniem nowych miejsc pracy (§ 1 ust. 1 badanej uchwały). Dokonując analizy kolejnych zapisów badanej uchwały Kolegium Izby ustaliło, iż wśród określonych w § 5 ust. 1 warunków, które muszą być spełnione łącznie aby przysługiwało zwolnienie, Rada Miejska w Tarnowskich Górach w pkt 1 lit. a określiła warunek o treści (cyt.) „*nieposiadania zaległości wobec budżetu miasta w dniu dokonania zgłoszenia oraz dodatkowo w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zacznie obowiązywać zwolnienie*”. Następnie w § 7 ust. 3 pkt 1 tej uchwały postanowiono, że przedsiębiorca traci prawo do zwolnienia z podatku od nieruchomości w przypadku niespełnienia warunków, od których uzależnione jest to zwolnienie, udzielone na zasadach przewidzianych w przepisach ww. rozporządzenia i uchwały, jak również w przypadku (cyt.) „*posiadania w okresie obowiązywania zwolnienia ponad dwumiesięcznej zwłoki w regulowaniu należności wobec budżetu miasta*”. Ponadto w Załączniku Nr 1 do uchwały, w części dokumenty do załącznika o zgłoszeniu zamiary korzystania z regionalnej pomocy inwestycyjnej zawarto zobowiązanie do złożenia oświadczenia potwierdzającego brak zaległości z tytułu podatków i opłat stanowiących dochody budżetu Miasta Tarnowskie Góry, w tym realizowanych przez Urzędy Skarbowe (pkt 4).

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach ustalone przez Radę Miejską w Tarnowskich Górach przytoczone powyżej warunki zawarte w badanej uchwale naruszają w stopniu istotnym obowiązujące przepisy prawa. Nie odnoszą się bowiem do przedmiotu zwolnienia określonego

w § 1 ust. 1 badanej uchwały, ale wyraźnie są warunkami odnoszącym się do cech i działania osoby wnioskującej o zwolnienie.

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy, w drodze uchwały, może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w ust. 1 tegoż art. 7 oraz w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1840 z późn. zm.). Ustawodawca wyraźnie stwierdza tam, że mogą to być wyłącznie zwolnienia przedmiotowe. Wprowadzenie do uchwały Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach warunku skierowanego do wnioskodawców (podatników), aby nie posiadali zaległości wobec budżetu miasta w dniu dokonania zgłoszenia oraz dodatkowo w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zacznie obowiązywać zwolnienie oraz wskazanie, że przedsiębiorca traci prawo do zwolnienia w przypadku posiadania w okresie obowiązywania zwolnienia ponad dwumiesięcznej zwłoki w regulowaniu należności wobec budżetu miasta, a także zobowiązanie do złożenia oświadczenia potwierdzającego brak zaległości z tytułu podatków i opłat stanowiących dochody budżetu miasta Tarnowskie Góry, w tym realizowanych przez urzędy skarbowe stanowi, w ocenie Kolegium Izby, o przedmiotowo-podmiotowym charakterze zwolnienia. Warunki te nie są bowiem związane z przedmiotem zwolnienia a odnoszą się do indywidualnych cech podatnika (przedsiębiorcy).

Stanowisko Miasta zaprezentowane w pisemnych wyjaśnieniach Burmistrza Miasta z dnia 23 grudnia 2024 r. (znak: Fpl.0007.1.1.2024), iż (cyt.) „*Wprowadzenie zapisów wiążących uzyskanie ulg z brakiem zaległości podatkowych jest przejawem dbałości o interesy finansowe Gminy*” nie może mieć miejsca w przypadku, gdy ustawodawca wskazuje uprawnienie dla rady gminy do określenia wyłącznie przedmiotowego charakteru zwolnienia (nie ulgi), do czego upoważnia art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Jak stwierdził Pełnomocnik Miasta (Skarbnik Miasta) w trakcie posiedzenia Kolegium, po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania przez Kolegium Izby, dokonano ponownego przeanalizowania treści uchwały i uznano, iż faktycznie kwestionowane zapisy nie powinny znaleźć się w podjętej uchwale. Z uwagi jednak na to, że Rada Miejska w Tarnowskich Górach nie miała możliwości dokonać samodzielnie zmiany uchwały ze względu na brak możliwości zwołania sesji Rady, dlatego pozostawiła tę sprawę do rozstrzygnięcia przez Kolegium Izby.

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, kwestionowane zapisy uchwały istotnie naruszają nie tylko wskazany już przepis art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, bowiem w sposób jednoznaczny odwołują się do cech podatnika i wychodzą poza cechy stawiane nieruchomościom, których zwolnienie dotyczy, ale narusza także przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.), gdzie została sformułowana podstawowa zasada praworządności obowiązująca w Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z brzmieniem tegoż przepisu Konstytucji, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Granica określająca kompetencje organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do wprowadzania innych zwolnień niż określone w art. 7 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw jest wyraźnie sformułowana w przywoływanych już wcześniej uprawnieniach wynikających z art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Są to wyłącznie inne zwolnienia przedmiotowe.

Warunki sformułowane w § 5 ust. 1 pkt 1 lit. a, w § 7 ust. 3 pkt 1 i obowiązek złożenia oświadczenia potwierdzającego brak zaległości z tytułu podatków i opłat stanowiących dochody budżetu miasta Tarnowskie Góry, w tym tych realizowanych przez urzędy skarbowe, nie są warunkami w żaden sposób związanymi z przedmiotem zwolnienia. Rada gminy nie ma prawa do dowolnego, swobodnego, czyli nie znajdującego podstawy w normie ustawowej, kształtowania prawa na obszarze gminy. Przepis kompetencyjny musi być interpretowany i realizowany tak, aby nie naruszał innych przepisów aktów prawnych wyższego rzędu. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, tj. działania w granicach i na podstawie prawa, z uwzględnieniem przepisów regulujących dany zakres działalności.

W każdym przypadku, gdy z uchwały rady gminy wynikają cechy podatnika, a nie tylko jaki przedmiot obejmuje zwolnienie, to takiemu zwolnieniu przypisać należy charakter zwolnienia przedmiotowo-podmiotowego, a to w konsekwencji oznacza przekroczenie ustawowej delegacji do ustanawiania zwolnienia.

Ponadto, Kolegium Izby zauważa, że w postawie prawnej uchwały przywołano przepis § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową

i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów. Rozporządzenie to określa warunki udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych stanowiących pomoc publiczną, wprowadzanych w drodze uchwał rad gmin, na podstawie art. 7 ust. 3 lub art. 12 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Pomoc udzielana przez rady gmin na warunkach określonych w ww. rozporządzeniu może być udzielana jako pomoc, do której mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.). Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej wynikającej z przepisu art. 20d ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, który stanowi, że Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki udzielania zwolnień stanowiących pomoc publiczną, o których mowa w art. 7 ust. 3 i art. 12 ust. 4 mając na uwadze zapewnienie zgodności udzielania pomocy z warunkami dopuszczalności tej pomocy określonymi w przepisach Unii Europejskiej. W wyniku porównania wskazanych wcześniej, a budzących wątpliwości, postanowień uchwały Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z przepisami rozporządzenia, Kolegium Izby stwierdziło, że warunki udzielenia regionalnej pomocy inwestycyjnej określone w uchwale zostały rozszerzone, w stosunku do warunków tego rodzaju pomocy wskazanej w § 12 rozporządzenia.

Rozszerzenie dotyczy postanowień o nie posiadaniu zaległości wobec budżetu miasta w dniu dokonania zgłoszenia oraz dodatkowo w ostatnim dniu miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zacznie obowiązywać zwolnienie, o utracie prawa do zwolnienia w przypadku posiadania w okresie obowiązywania zwolnienia ponad dwumiesięcznej zwłoki w regulowaniu należności wobec budżetu miasta, a także zobowiązania do złożenia oświadczenia potwierdzającego brak zaległości z tytułu podatków i opłat stanowiących dochody budżetu miasta Tarnowskie Góry, w tym realizowanych przez urzędy skarbowe.

Zawarcie w treści uchwały rady gminy innych warunków udzielenia pomocy publicznej w zakresie podatku od nieruchomości niż przewidziane powyżej wskazanym rozporządzeniem zostało przez Kolegium Izby ocenione jako naruszenie również art. 20d ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Jeśli Rada Miejska w Tarnowskich Górach chciała zmodyfikować warunki wynikające z ww. rozporządzenia, to zgodnie z art. 20d ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych winna projekt badanej uchwały notyfikować w Komisji Europejskiej, a tego jak wynika z wyjaśnienia Pełnomocnika Miasta obecnego na posiedzeniu Kolegium nie uczyniono.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że badana uchwała Nr X/99/2024 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie udzielenia przez Gminę Tarnowskie Góry zwolnień z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną zawiera część postanowień w sposób istotny naruszających obowiązujące regulacje ustawowe i dlatego Kolegium orzekło o jej nieważności w tej części, co szczegółowo wskazano w sentencji niniejszej uchwały.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej